

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

MĂREȚIA ȘI NOBLEȚEA UNUI SENTIMENT

Poate ne definește tot în cel mai înalt grad. Cu întreaga sa istorie, din începuturi și până azi. Și cu întreaga sa geografie, cu întregul său relief indisolubil legate de sufletul nostru, tot așa cum un riu este indisolubil și în taină legat de marea și izvoarele sale ori, tot așa, cum culoarea cerului, pământului, a aerului și a văzduhului, și mai caldă, intimă deschidere ca deasupra pământului patriei tale, a leagănelui tău strămoșesc. Afla stele sus privite de mil de ani de patrie, pământului în care trăim, noastră și-a găsit forma cea mai potrivită a libertății și demnității sale de a privi cu simplitate și adâncime în om, în timpul său prezent și în viitor, luminându-i deopritivă cugetul și aspirațiile și situându-l, pentru prima oară în istorie, în cimpul de forță al propriei sale realități și în perspectiva propriei sale timpului. Astfel încât condiția sa și a patriei sale formează traectul unic al unui cuprins și cel mai generos destin. Nu întimplător, literatura poate fi invocată și argumentată și poate depune oricând mărturie în această privință, dacă rolul și specificul său s-ar reduce doar la alt.

Despre ceea ce dă seamă creației, despre ceea ce vorbește în limbajul lor propriu cultura și arta, de pe temelii și cu girul înalt al valorii, cu condiția categorică a accesibilității, nu se substituie rostirii propriu-zise, gândirii și simțirii oamenilor, ci, în întipărirea lor, a propriilor lor sentimente, constituie expresia însăși a libertății și democrației muncii și vieții noastre, momentul — prin excelență solid — în care o operă de artă se face un puternic eou de conștiință, se integrează organic în viața generală de emancipare și se constituie de aceea într-unul dintre cele mai sensibile mijloace și criterii ale progresului social. Definem în acest sens o binoșă și prezintă în această tradiție operă celor mai de seamă înaintași fiind o adevărată și ilustră definiție a ideii de patrie și patriotism.

Definim totodată o clarificare și o motivare de natură ideologică, politică și socială aparte, o deschidere de fond principială și generoasă în scrisă printre cele mai importante epitoale ale programului partidului de față

Lucaefărul

REFLEX

Un loc, ce ne spune

Lezaurul, așadar, era la Paris. Devenisă centrul expoziției universale. Tutân-kamon zicea încă în anominat, avea să-și ia o revanșă, o drept, mai tirzie, comparabilă nu prin piramida, în care a fost găsit și primul-un spațiu clar, în strălucire, dar și la propriu, prin greutate. La vremea aceea însă *Clasca cu aur* era cel mai greu și mai voluminos lezaur. Iar piramida sa — o biată cupă în patruză sau ceteritatecua unui loc în care folea ca niște alte inchipuiri mic arătăm spectaciale și cu ochi reci, ascuțiti, ca de pradă. Căci ele, ce știu de Paris? Nu lor voise să li se adreseze de fapt Odo-bescu, mare cărturar dar, parca, umblându-se, știu că tot acolo ajunge sau tot cu atâtă răimare, de vreme ce nite autoritățile nu vorbeau prea curent româneste cu franțuzește. Cu lungul sau tratat despre lezaur s-a adresat lumii și conținutul geomobile de alături, închinându-se la țorțese-memorii Anaponeu, să se scrie de pe pământ și vanității și să-și împie, dacă se poate, și către medii și să vadă că de acolo li vin multe-măsurări și chiar și mai multe dote decât și înclina ea să creadă din jurul ei nu atât de înalt pe cât de orgolis. Altfel nu fi greu, forție grea de înteles de ca a scris direct în franceză monografia lezaurului, iar presa românească să se rezume doar la aventura lui și să facă din cei ce l-au furat niște eroi.

În românește, ca și cum ar fi vrut să se răscumpe, O-

A.I. Zănescu

Continuare în pag. 7-a

ACCENTE

Judecata de valoare

„CRITIC — s.m. Specialist în problemele de artă, care analizează, interpretează și apreciază operele artistice”. Simplu articol de dicționar, conținând adesea trei banalizate de repetare dar, prin aceasta, nu mai puțin adevărate. De ce, totuși, nevoia de a relua un loc comun? Din trei motive. În primul rând, pentru că, fără locuri comune, viața ar fi, poate, mai spectaculoasă dar, sigur, mai periculoasă. Locurile comune sînt primele punți de comunicare dată fiind frecvența lor asiduă (de unde și numele) de către categorii largi de vorbitori. Dispariția lor ne-ar lăsa în „Turnul Babel”. Al doilea motiv ține de o observație la in-



Peisaj de Traian Brădeanu

CENTENAR LOVINESCU

Voința de a construi

Generația lui E. Lovinescu este una din cele mai strălucite din cîte a dat de-a lungul și literatura română. În această constelație intră numele lui Gala Galaction, Tudor Arghezi, N.D. Cocea, Mihail Sadoveanu, Octavian Goga, Ion Minulescu, George Bacovia, Ion Agirbiciuanu, Liviu Rebreanu și alții. Este vorba de scriitori longevivi cu o carieră literară dintre cele mai bogate, dintre cele mai pline de consecințe pentru literatura română. E. Lovinescu reprezintă și el trăsăturile plene ale acestei generații: o viață lungă, o carieră literară începută devreme și dusă pînă la moarte, o operă a cărei influență a fost puternic resimțită în epoca și mai tîrziu.

Izbitoare la E. Lovinescu și definitorie este voința de a se construi pe sine în fața posterității. Criticul a încercat și a reușit să impună umășilor propria sa perspectivă asupra devenirii literare. Nimeni nu mai privește astăzi opera lui E. Lovinescu în curgerea și cronologia, ci în sens invers, dintr-un final de cartieră către începuturi. Aceasta și perspectiva Schlei bi-biografice. E. Lovinescu semnată de Anonymus Notarius în volumul editat de *Vremea* în 1942 și acest punct de vedere s-a impus în toate reeditările bi-biografice care vorbesc despre E. Lovinescu. Anonymus Notarius este chiar E. Lovinescu. Iar schița bi-biografică este o autobiografie. Concluziile maturității și senectății scriitorului sînt cele care dictează liniile de forță ale acestei autobiografii. Clarificat asupra rolului și misiunii criticii, înecat de numărăse impresii politice, E. Lovinescu ne oferă un autoportret din care contradicțiile sînt eliminate. Criticul s-a născut asemenea Atenei din fața lui Zeus cu colț pe cap și lanca în mînă, egal cu sine din tinerețe pînă la bătrînețe. Această viziune elucidașă are drept rezultat postumul ident al unui critic consistent din prima pînă la ultima clipă de mișcare și mesajul său, și consecvent acestora. Nimeni n-a interpretat pînă astăzi un alt portret al lui E. Lovinescu, văzut în curgerea firească a biografiei, și pînă cînd va fi realizat singurul portret coerent rămîne cel propus chiar de E. Lovinescu.

Această voință de configurare puternică a liniilor proprii biografii o dezvăluie *Memoriile* scriitorului. Seria de patru volume a memoriilor lovinesciene, care au impus și pe unul din marii portretisți ai prozei românești, face parte din aceeași serie de gesturi prin care E. Lovinescu se clădește pe sine în fața posterității. Ele vorbesc atât despre E. Lovinescu cît și despre contemporanii lui. *Memoriile* se știe au stîrnit un scandal previzibil ca orice tentativă de a fixa pentru mai tîrziu conduita și înfățișarea unor contemporani. S-a contestat adevărul lor și s-a subliniat arta de portretist a autorului. Această artă nu aia însă numai în portretul direct ci și în cel indirect. Deși nu-și pozează memorialistul trasează indirect, prin felul de a vorbi despre alții și a-

M. Ungheanu

Continuare în pag. 6-a

Valentin F. Mihăescu

Continuare în pag. a 7-a

Fișe eminesciene

În jurul biografiei intelectuale (III)

Pentru ca problemele în discuție să-și găsească o rezolvare în denim acord cu adevărul științific, depășindu-se exagerările de un fel sau altul, sînt necesare unele clarificări, cu caracter metodologic. După cîte se observă, eroarea cel mai ades comisă provine din tendința ca prezările culturale ale poetului să fie discutate în sine, în afara contextului specific al epocii de acum aproape un secol, care le legitimează. De aici pericolul speculațiilor, al calcării opticii prezentului, ignorîndu-se sistemul propriu, de-a-tunci, de ordonare a valorilor. Bineînțeles, nu pot fi omise din aria judecăților de evaluare opțiunile de azi, sau mutațiile operate în rîstimp de dezvoltarea diferitelor discipline științifice. Se cade însă să ținem seama — ca să folosim o expresie a lui Malraux — de „dublu timp” al unei opere, timpul creației ei și cel al receptării în zilele noastre, această dialectică a confruntării celor două timpuri putîndu-ne oferi ecuația exactă a înțelesurilor fenomenului cu pricina.

Din păcate, dincolo de unele date comune, studiile de sociologie a culturii nu ne oferă un material prea bogat pentru a se putea reconstrui modelul social și intelectual al scriitorului din epoca lui Eminescu. Dintre puținele cercetări întreprinse, care ne pot folosi în dezbaterile de față, o reținem pe aceea a Institutului de studii Sud-Est Europene, concretizată într-un studiu consacrat filologiei sociale și intelectuale a scriitorului român din secolul al XIX-lea! Spațiul nu ne îngăduie să expunem pe larg rezultatele investigațiilor. Ne mulțumim să reținem că statisticile întocmite demonstrează convingător cum, în climatul spiritual al epocii, acțiunea o adevărată fascinație a ideii de „intelectualizare”. Nevoia de modernizare a vieții societății face să crească rolul și importanța intelectualității. Așa se explică de ce tinerii sînt îndemnați să aspire la o specializare

Al. Oprea

Continuare în pag. 6-a

REMEMORĂRI

SE ISCĂLEA Z.S.

Zaharia Stancu ar fi avut astăzi, 10 octombrie, 79 de ani... Se iscălea îndeobște cu inițialele Z.S., rotund desenate, legate strîns una de cealaltă, impletite și totuși clare, o mică stemă, un semn heraldic, o porafă. Stema lui de fiu de țaran domnind peste un destin strălucitor de-a-cum. Era puternic, prevenitor, șarmant, șiret și agresiv deopotrivă. Emană forță și stăpînire de sine, avea prestanță și transmitea un flux dominator.

Înalt și suplu pînă-n amurgul vîrstei, cu ochii de un albastru glacial, cu obrazul frumos, „ras la singe”, sprîncene dese și severe, avea ceva din eleganța și misterul unui prinț nordic îmbrăcat veșnic ca pentru o sindrofie. Rar am văzut țaran pe care hainele să-și stiea mai „domnește” decît pe el.

Viața lui fusese o aventură fantastică, și mai era încă, la vremea cînd l-am cunoscut și cînd, fără să vrea, m-a angajat la Uniunea Scriitorilor în timpul îndelungatei sale președenții.

Mă chema deseori să mă „muștruliușc”. Înțelegeam asta după tonul posomort al secretarilor care mă solicita telefonic cu voce de crainic anunțînd deznăde:

— Micule, (și permitea să mă apeleze astfel cu superioritatea și siguranța con-

Mircea Micu

Continuare în pag. 7-a

RITMURI DIN NORD

Într-o frumoasă seară din vara acestui an, am participat la un spectacol de cultură a sindicatelor din Baia Mare. Era atîta naturalețe în mișcarea dansatorilor și atîta bucurie pe fețele lor încît, la început am fost tentat să întreb din ce țară sînt (fără mi de pe scenă). Observînd însă că doi feciori aveau barbă, mi-am dat seama că ei nu puteau fi țărani, căci țărani nu răzucureșeni nu poartă barbă. Am cresut apoi, că sînt tineri de la oraș îndrăgostiți de portul, dansul și muzica populară, participanți la una din elaptele Festivalului național „Cîntarea României”.

Mare mi-au fost mirarea și emoția cînd am aflat că blonzi feciori cu gaci și clopuri și bălaiele fete cu strate țărănești erau de fapt tineri suedezi veniți în Maramureș să învețe dansuri românești. Douăzeci și trei de tineri suedezi, membri ai Clubului internațional de dansuri folclorice din Stockholm, care s-au îndrăgostit de dansul românesc, au venit pe propria lor cheltuielă în Maramureș, pentru a deprinde mai bine arta dansului românesc. Timp de două săptămîni, grupul de suedezi a urmat un intens program care în linii mari a cuprins: expuneri referitoare la limba și civilizația românească, învățarea diferitelor dansuri, familiarizarea cu geografia folclorică a românească, lecții de istorie a poporului român, scurte cursuri de „legătură spațio-necăscă” etc.

Organizatorul român a acestor cursuri de dans a fost Casa de cultură a sindicatelor din Baia Mare, iar principalul animator profesorul Valeriu Bucu, maestru coregraf la Ansamblul artistic „Maramureșul”.

Cursul a avut caracter itinerant, cuprinzînd sate cu bogate tradiții folclorice din județele Maramureș, Satu Mare, Bihor, și Sălaj.

● În acest număr: ● Viața cărților ● Poema de Aurel-Dragoș Munteanu ● Corneliu Serbon ● Valeriu Pantazi ● Ioana Ieronim ● Marcel Bărgăneanu ● Proză de Adrian Costache ● Atelier literar de Geo Dumitrescu ● Sport de Fănuș Neagu.

Spectacolul la care asistam era de fapt examenul pe care cursanții suedezi îl dădeau în fața profesorilor români. Șapte dintre ei care au doborât că au deprins foarte bine multe dansuri românești, au fost atîtașii cu instructori, urmind ca reînțori în Suedia să continue inițierea și a altor tineri suedezi în deprinderea și executarea dansurilor românești.

Spectacolul de dans s-a încheiat prin recitarea

Pavel Suiian

Continuare în pag. a 2-a

Poetica romanului

Evident, nu-e vorba numai de o butadă care să plaseze frivol sub sumnul decrierului eflorescente contemporane ale unei specii literare atît de prestigioase precum romanul. Mult pe relieful tot mai complexe ale realității, proteismul epicii de largă întindere, în afara oricărei chestionări, impune pe parcursul devenirii schimbării noțiunile care să acopere mutațiile intervenite, exprimînd procesualitatea creației. Citeodată, noile vocaubele sînt propuse de către scriitori, indeosebba de aceia care participă și la dezbaterile teoretice asupra actului artistic. De cele mai multe ori însă, ele aparțin criticilor și istoricilor literari, implicit cunoscători și în domeniul estetic, ale căror intenții ordonatoare întîmpină dificultăți și de ordin lexical în circumstierarea întregii diversități fenomenologice. Noile denumiri încearcă, așadar, să constrîngă, ierarhizant și integrator, în sintagma categoriale abaterile de la normele înstăpînite, transformările inovatoare, înlesnind astfel sistematizarea unei materii de o complexitate pe drept evint dezarmantă.

În cazul romanului, înnoirile noțiunilor denominative antrenează sfere de probleme cu ample posibilități extensive, referitoare la intenționalitatea tematică, metodologia elaborării, stratu-

ADRIAN PĂUNESCU

Podgoria ilcșala

De unde ai iubito acest vin
Ce-mi cade în picioare și mă orde?
De te-întreb absurd și ulmasăc
În umbra maceratelor sîndarde?

Intr-o uleca de lut nesmăluit
Tăiat la buze de-o mireasă mă pură
Te-asez și te ciocnesc de înfinit
Și-apoi te beau ducîndu-te la gură.

Nevoinic sînt și iată mă îmbăt
Și oasele imi pleacă în derivă
Urmează răsturnare și prăpăd
Și-o lume ridicată împotriva.

Dar nu te dau, iubito, îndarăt
Tu, vin din via mea conspirativă

Marea se-nchide

Marea se-nchide în toamnă cu melancolie,
Pe plajele unde dospesc mari umbre,
cadavrele verii
Si nimeni nu știe precis, doar marea în sine o știe,
E ora cînd singurii ei călători și fani rămîn gunoierii.

Vor „strînge-n mașinile lor o Europă întreagă de resturi
O destrăbălare chilugă, mirese plecate-n armată,
Deschideri de moale vacanță, amoruri, calomni și incesturi
Și marea se-nchide-n ea însăși și-o gură de onă arată

Nisipul va fi vămuit și re-ntinerit pentru vară
Furtuni vor veni pin-la țărni să-ntrere arene și ringuri
Căci marea de aceea, acum și în veac, nu-l în stare să moară,
Ea ține mereu de urit și dă viața ei celor singuri.

Accente pe plajă, stații, industria verii,
Trompete de smire se trezesc și nu lasă moartea s-adornă
Un creier bolnav, pe un dig, palpită de foste imagini
Și ultimul țipăt, de pasăre, e ultima mării alarmă!

Marea se-nchide în toamnă cu melancolie,
Marea se-agită de parcă ar vrea către cer
Și dispare
Cu lacăte mari de neant și-nlănțuie casa pustie,
Vai, marea se-nchide în ea și pe noi cum ne lasă afară.

Convertire

În creier mi se stînge hîm cuvințel,
Impulsurile-mi dorm în se, pe cai.
Pe buze-mi cad reflexe mo de rai.
Dar simt în osul meu urecînd pămîntul.

Stau mari zăpezi la țîmple să-mi răstoare
Definitivul lor păgîn demăit
Dar eu de-abia apuc să mai invăț
Ascunsul gust al lutului în carne.

De-aș sta o zi m-ar podidi de-a lungul
Întreaga forță-a unui cîmțir
Dar eu un milion de pasi însir
Să nu rămîn, prin năvălire, ciungul.

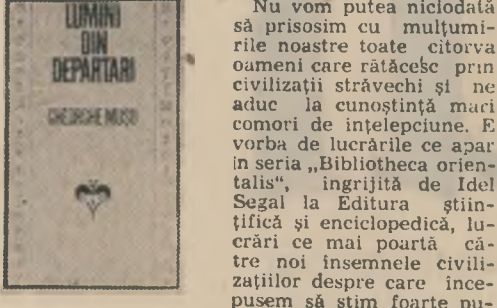
Pămîntul urcă-n osul meu cu-ncetul
Ca-n bronzuri goale de nemuritor,
Probabil în curînd vor crește flori
În locul vechi, unde mi-a fost scheletul.

Și-atunci, răpus de ultima dobină,
Cu ochii-n rai și țîlpile în iad,
De n-am să pot să zbor, voi stî să cad
În lut ca o grădină tremurîndă.

Stan Velea

Continuare în pag. 7-a

O CARTE DE VECHIE INTELEPCIUNE



Nu vom putea niciodată să prindem cu multitudine noastră toate citirile noastre care rătăcesc prin...

spunem o nouă, dar neglijarea studiului limbilor și civilizațiilor clasice în școală va avea...

In această serie excelentă, despre care poartă numele, a apărut recent lucrarea...

Serafim Duicu
Gheorghe Musu: „Lumini din departări”, Editura științifică și enciclopedică, 1981.

TEATRUL DE IERI, TEATRUL DE AZI, TEATRUL DE MINE

Ar fi desigur bizar să considerăm că într-o societate în construcție, în care acumulările se produc într-un ritm rapid...

Ar fi desigur bizar să considerăm că într-o societate în construcție, în care acumulările se produc într-un ritm rapid...

reprezintă creatorul de teatru, dramaturgul, artistul interpret și publicul a cărui diversitate nu poate fi contestată...

Comentând dificultatea înțelegerii unui asemenea fenomen, Amza Săceanu este de părere că teatrul contemporan se află într-o perioadă de căutare...

Responsabilitatea formativă presupune angajarea socială, o perfecționare necontențită a structurilor pentru redarea în forme veridice a realității...

Dan Cruțeru
Amza Săceanu: „Conexiuni teatrale”, Editura Meridian, București, 1981.

AMURGUL ALB

Încă din anii studenției, pe când eram coleg la Facultatea de drept în București...

Serafim Duicu
Amza Săceanu: „Conexiuni teatrale”, Editura Meridian, București, 1981.

care nu m-aș înnoțea / Chiar dac-aș ști că mă-nec / Căci vraja mă leagă de-adăncuri / Ca pe-o barcă trasă-n edec...

Viguros liric, cu nu feminist, intuiție barocului narcisic al oglinzii: „Trec prin galeria oglinzilor și îmi spun: / Au trecut pe aici monarhi ca pe scenă...”

Tudor George
Liviu Nemețanu-Chiriacescu: „Amurgul alb”, Editura „Cartea Românească”, București, 1981.

POEZIA DE CURSĂ LUNGĂ

La Editura Litera va publica Ion Caracian, Ion Biberi și Aurel Baranga. Cămil Baltazar și Șerban Foarță, între alții...

În acest raport binau, între arta și societatea — dialectica factorilor obiectiv-subiectiv presupune o întreprindere continuă a creatorului...

Serafim Duicu
Liviu Nemețanu-Chiriacescu: „Amurgul alb”, Editura „Cartea Românească”, București, 1981.

CUM PÂNĂ

Literatura previzibilă

Este în „Istoria literaturii române contemporane” de E. Lovinescu (pag. 393, vol. II, 1973): „Înlăturând ecuațiile sociale ale criticului, efective și ele, dar greu de precizat, ca tot ce e strict individual, putem semăna prințepia etimologică de grup literar...”

George Albou
Mircea Liviu Goga: „Fereastra de muzeu”, Editura „Litera”, București, 1981.

RĂTIUNEA SUFICIENTĂ A „GENETICII MORALE”

„Omul a ajuns Om — notăză undeva spre sfârșitul excursului (discursului) său, Traian Gângu — din fîntă aleatorie transfigurându-se în fîntă genetică...”

Discurs despre MORALA
Lata o carte curajoasă și personală — dacă termenii nu sînt cumva sinonimi — care își certifica vocația umană ideală.

Venind după o serie de „introduceri în...”, sau să zicem, după „unele considerații asupra” (dar și după alte colaje de conspecte și compoziții de citate, între care des-pomenita „Problematice a omului” aparținînd chiar unei semnături cu „ceia” într-o perioadă în care, să zicem, Titu Maiorescu, era gratulat cu epitețe demne exact de adversarii spiritului de rigoare și construcție pe care l-a intruchipat — ocupă un loc proeminent) ei bine, o asemenea lucrare aparținînd fie mai ales unui autor aflat la prima sa carte este tonifiantă și stimulatoare.

În acest sens — ajutat de o metodă adecvată fondată pe capacitatea și maturitatea omului timpului și societății noastre de a-și pune, a-și asuma și a răspunde la întrebări — Traian Gângu reușește un proiect interesant și incitant — ideal moral prin intermediul unei faște morale, deci depășind acord între proiectul moral și mijloacele morale. Incununația unui asemenea proiect uman o reprezintă comunistul „Comunistul” — conchide autorul — ca stare a vieții, omnia omnia, este tipul uman care probează satisfacerea deplină a idealului omului total.

Serafim Duicu
Traian Gângu: „Discurs despre morală”, Editura Junimea, „Iumanitas-20”, Iași, 1981.

Ritmuri din Nord

Urmare din pag. 1
tarea în limba română de către cursanții a unor cursuri din Etnica și Coșbu.

George Albou
Mircea Liviu Goga: „Fereastra de muzeu”, Editura „Litera”, București, 1981.

CARTEA DE DEBUT

Două volume

Poezie Intrutului onorabil sub raport artistic este cuprinsă în volumul de debut al lui Valeriu Drumeș (Cîntec de vîntecare, Editura Litera, 1981).

Ar fi util de știut la cine se referă criticul Eugen Simion („România literară”, nr. 40), cînd vestește „mentalitate barbară” a unor critici, scriind acestea: „Este act o diferență firească pe care unii critici o speculează în chip absurd (absurd, dar nu dezinteresat), opunînd „promotiv” între ele, minimalizînd pe unii (pe cei dinaintea), în favoarea ultimilor sosiți. Mentalitate barbară în cultură, poziție ne-critică în critica literară care nu are treabă cu încurajarea spiritului revansard în literatură...”

Serafim Duicu
Valeriu Drumeș: „Cîntec de vîntecare”, Editura Litera, 1981.

BREVIAI

Între 3 și 6 octombrie a.c. au avut loc întâlnirile ale scriitorilor cu cititorii din județul Iași, organizate de revista „Luceafărul”, Comitetul județean de cultură și educație socialistă și Casa de cultură din Slobozia.

Serafim Duicu
Valeriu Drumeș: „Cîntec de vîntecare”, Editura Litera, 1981.

Voicu Bugariu

Ar fi util de știut la cine se referă criticul Eugen Simion („România literară”, nr. 40), cînd vestește „mentalitate barbară” a unor critici, scriind acestea: „Este act o diferență firească pe care unii critici o speculează în chip absurd (absurd, dar nu dezinteresat), opunînd „promotiv” între ele, minimalizînd pe unii (pe cei dinaintea), în favoarea ultimilor sosiți. Mentalitate barbară în cultură, poziție ne-critică în critica literară care nu are treabă cu încurajarea spiritului revansard în literatură...”

Serafim Duicu
Valeriu Drumeș: „Cîntec de vîntecare”, Editura Litera, 1981.

Ar fi util de știut

Ar fi util de știut la cine se referă criticul Eugen Simion („România literară”, nr. 40), cînd vestește „mentalitate barbară” a unor critici, scriind acestea: „Este act o diferență firească pe care unii critici o speculează în chip absurd (absurd, dar nu dezinteresat), opunînd „promotiv” între ele, minimalizînd pe unii (pe cei dinaintea), în favoarea ultimilor sosiți. Mentalitate barbară în cultură, poziție ne-critică în critica literară care nu are treabă cu încurajarea spiritului revansard în literatură...”

Serafim Duicu
Valeriu Drumeș: „Cîntec de vîntecare”, Editura Litera, 1981.

Ar fi util de știut

Ar fi util de știut la cine se referă criticul Eugen Simion („România literară”, nr. 40), cînd vestește „mentalitate barbară” a unor critici, scriind acestea: „Este act o diferență firească pe care unii critici o speculează în chip absurd (absurd, dar nu dezinteresat), opunînd „promotiv” între ele, minimalizînd pe unii (pe cei dinaintea), în favoarea ultimilor sosiți. Mentalitate barbară în cultură, poziție ne-critică în critica literară care nu are treabă cu încurajarea spiritului revansard în literatură...”

Serafim Duicu
Valeriu Drumeș: „Cîntec de vîntecare”, Editura Litera, 1981.

Intreataie. Apoi se gindise la „moartea limbajului”, la depersonalizarea unor expresii, cineva li povestise că în Grecia Antică după epoca de înflorire a oratoriei, apăruse o epocă de tăcere, oamenii se săturaseră de cuvinte și când li atacasă nu știu ce putere străină, toate încercările de a mobiliza poporul atenian fuseseră sortite eșecului... Se străduia atunci, să găsească alte cauze, căci el nu credea în moartea limbajului. Admita că unele cuvinte nu mai au semnificație dar limbajul are o forță a lui interioară, în adâncul poporului, și de aceea niciodată nu putea să moară... El explica drept urmare colegului, ce făcuse ieri. Incepea de fapt să-l explice, căci celălalt se scuza și dispărea, după ce-l bătea protector pe umăr: „Bine, bine!”, zicea și se ducea în alt colț al cancelariei, preocupat brusc de ceva foarte important.

Și tot așa două trimestre întregi. „Ce faci?!” aceeași întrebare pusă în același fel șoptit, misterios, de complot chiar. Și apoi încercarea lui de a spune ceva esențial, de a-i comunica celuilalt o idee frumoasă, o descoperire a lui, de a-i cere părerea, în vreme ce tipul se ridica și pleca în alt colț... „Am devenit inteligent și lași!” zise elevul acela, ce-o fi văzut el oare în jur de a gândi așa, ce-o fi văzut la noi. În cele din urmă 7 se întrebă Costin, care acumula fără să știe o iritare în „cosmici”, cum îl mârțurisise cuiva mai tirziu și care izbucnise pe la sfârșitul trimestrului al doilea.

„Ta ascultă, domnule, ce dracu te interesează în fiecare zi ce mai fac, dacă tot nu-ți pasă?” „Dar, vai, dar cum... se biblia colegul, se intruse el brusc și ochii părușeră s-o la razna prin orbite, învîrtindu-se ca niște păsări lovite la cap, ca un om atins la hipotalamus, „dar eu credeam că... dar cu nici o intenție... se scuza el deplorabil și atunci lui Costin îi fuseseră milă de el, se descoperise brutal, acela era totuși colegul lui, poate că chiar era sincer în întrebările lui, poate că chiar avea o undă de simpatie pentru el, pentru Costin, și acum iată stricase totul, nu avusese răbdare și dărimase totul, cum făcea adesea, nu așteptase ca omul să se obișnuiască cu el, să-l cunoască mai bine și atunci poate că și reacțiile sale s-ar fi modificate...”

„Și propusese să fie mai atent cu cei din jur să nu se mai pripească, să le caute ochii, privirea, până ce într-o zi avea să le-o întinsească... Pe cea adevărată, firește...” „Și dacă până la urmă pe colegul lui de acum doi ani îl lertase căci îl gădise destule scuze, ce rost ar fi avut acum să se supere pe Hardohlip că trecea pe lângă el și se făcea că nu-l vede, sau dimpotrivă îl saluta familiar, zgomotos, punându-i chiar și întrebări: „Ce mai faci?” sau „Cum te simți?”... Datorită lui Costin era să răspundă de fiecare dată întrebării, să zică „Fac bine! sau: Fac albastru! sau: Cresc iarba în sufragerle!” ori cine știe ce lucru trăznit... Iar până la urmă într-o zi celălalt avea să se oprească și să se mire, poate să-i spună „Dumneata, tovarășe Costin, ești un tip cam ciudat!”, dar această mărturisire să fie, în sfârșit, adevărată... Tesise apoi din vestiar și intrase în cancelarie, grăbindu-se să semneze condicta. Știa că dacă n-o semnează dimineața, la prima oră, era clar că avea să-i uite orele din ziua aceea nesemnate... De altfel din acest motiv venea dimineața mai devreme la școală...

aurel-dragoș munteanu

Village Sutra

Primăvara în Washington Square.
Sub cerul vinețiu cîntă copiii
Strigă: Aceasta este ziua cînd ar trebui să mor.

Cilîoși, visători, schizoizi.
Porfotă, minuni, beție clbă.
E primăvară, iubito,
Saxofonul vechi, chitara spartă
Pălăria pleoștită, hașă, miroasă a tămăie.
Un negru răgușit te indeamnă în Washington Square:

Meriți un prieten la noapte, ești om bun.
Sint singur, iubito, pe caldarimul incins
din Village,

Iată, îmi amintesc poezia lui Alan,
Vrei, vrei să te trezești odată, mă întreabă
o fată
Aceasta este ziua cînd ar trebui să mor
Aceasta e ziua...

Taina

La ora 4 ronțiam biscuiți
Citeam versuri de Frank O'Hara
și alungam dimineata

Povestindu-ți despre tutungeria
de lingă Grand Central,

Jos, sub pasaj, cum spune poetul.
Acum, iată, acum

Dimineata n-a mai venit
Perdeaua galbenă tremură ca manta
unui yoghin

Și genele tale plecate îmi spun
Taina crinului.
Ce iluzie mare și grea este timpul

Iar visul nostru ce viu,
Ce adevărat.
Noaptea
Ce adîncă.

Marea

Iubito, iarăși marea de plumb,
Țipătul pescărușilor speriați,
Plaja tîrzie și goală.
Vaietul prelung aduce aproape,
Aproape,
Trenul acela de noapte, fantomă,
Și valul,
Nelișiștea dură și patima,
Patima vie,
Dureca în doi, cînd unul
Ajunge a fi.



valeriu pantazi



Așa cum doar Marea

Lăsați-mă un timp să cînt pe tîrm
să-mi prind încet orizontul la umeri
prăpastia Mării s-o umplu enorm
cu gînduri pe care nu poți să le numeri

Lăsați-mă să merg tăcut pe nisip
ca valul ușor ce la tîrmului revine
tăcere o vreme, uitare un timp
așa cum doar Marea se uită pe sine.

Dacă vei privi dinspre Mare

Dacă vei privi dinspre Mare
imi spuse, pe Mare fiind, Diogene Laertios
nu vei vedea mai întii nici mășini
nici pe frumoasa sa sclavă scuturînd
la fereastra bibliotecii
alba fișe de pînză cu care
șterse praful căușt peste cărțile
bunilor Plato, Arcesilaos, Polemos și Crates...

În timpul acesta lui Praxiteles îi zice unul:
-Fă tu această bucată de piatră de Paros
să cînte, cum ar zice Pitagora!

Știu, zice cioplitorul: văd vinele
puse de Cronos în marmură
ca pe o lumină a stelelor
și tot scotesc și în număr
și nu am nevoie de sfatu-ți
s-aud cum Cosmosul cîntă!

Dacă vei privi dinspre Mare
imi spuse, pe Mare fiind!

A privi în apă

Soarele a apus, amurgul se așează
Lumina parcă se decolorează

Prin trestii vîntul diamante scapă:
Mi-e teamă deodată să mai privesc în apă

Și stelele ucoseră demult
și vîntul cum se lasă îl ascult

Pe mugurii de salcie, pe nufăr...
Privesc spre maluri și încep să sufăr

De-o bucurie care mă-mpresoaară
Stau nemîșcat în barca mea ușoară

E atita lec prin trestii să mă-ncapă
Dar teama asta simplă de-o mai prîvi în apă...

De-ar fi să mai rămîn

De-ar fi să mai rămîn o noapte
la alba ta inaripare
acolo unde vii sunt toate
pe lungă valului cărare

Să fii poet, rămas pe diguri
cu tampoane grecești, să știu
cînd vin corăbierii singuri
cu vin de Chios rubiniu

Să dorm, să fie numai lună
Cum neîlîța-i vis un timp
Să dorm, să fie numai lună
Cum neîlîța-i vis un timp!

La marginea Mării

Ajuns la marginea Mării
printre puile de pescăruș și giște sălbatice.

O broască festoasă
răstoarnă în nisip
ouă rotunde pentru milenii.

Între țărnul mușcat de furtună
și nemărginire.

Lingă pinzo albă
lingă scoicile albe.

Lingă o platră pe care
stî scris ceva în grecește...

Plopii

Vîntul cosmic printre plopii
De lingă mare
Venind din eter, de argint.
Vai, vai, plopii cîntînți a urgie
Tăcuti, plopii de lingă mare
Încocoșe, încoale, se-ndoaie nevăzuți
Susur și dor
Vocea lor mută e-alt de aproape
E ultimul foșnet, ascunde
În suflul
Răceala stelelor
Ce nu se mai aprind
Și a iubirilor ce au murit.

Merry Jungle

Dragul meu, e imposibil,
Monstrul nu înțelege
Nu vrea, nu poate, nu acceptă.
Fiară nu se îmblițește niciodată.
Orice încercare e zadarnică,
Așează-te în partea cealaltă a cuștii
Și așteaptă.
Vrea să muște, desigur,
Ochi tăi calmi și răbdători
O amină o zi.
Îmbătrînește,
Scade,
Plinge lunatecă.
Ușa se poate deschide,
Mai speră!

Aum

Să pleci singur
Să rămii singur pe cale.
Etern pelerin, să fii
Raza lunii pe apa unui lac nemîșcat,
Floarea albă de cîreș
Linșiștea și trecătoare.
Pe cale să fii, totul curge
Visare lină,
Aum.
Nici învin, și nici învingător
Fără putere, atit de puternic,
Totul curge și este.

marcel bărăganu



Portret

Nimic din ce-i al zilei nu iartă:

e dispararea rădăcinilor ieșite-n afară,
e chipul răstălmăcit în oglinzi,
e această liniște albă
în fața porților, mai perfectă
decît pomul ce sugrumă o pasăre
cînd nimic nu-l tău
și te lași cu tot veacul
în seamă valului;
și înima lui e mai tulbure
odată cu marea al cărei tîrm îl izbese
stele vîsind un pămînt al amiezilor;
îți înecă privirile,
trece cu tine care citești
în memoria scoicilor,
și iar locuiești între maluri
ce nu te-au știut niciodată
o, inima celui prin care umbă
la vreme de noapte l răbdător ascuțit
voci urcînd în trunchiuri de piatră -
nu ești al tău, cum nici acest poem
nu-i mai mult decît fluviul
iluminat de albiu cerești,
nu ești al tău, pămîntule sortit
să primești un cîntec mai presus decît
la mese sîrac.

Invocație

Primiți-mă-n tîrîmul vostru lin,
spice atit de palide sub cer,
în soare îndrăzînd cu rădăcina,
neștiutoare de secerători -

Primiți-mă cu 1 se cuvine-un frate
ce știe fratelui să-i arde rana,
că din seninul verii, singă voi,
bea cu aceeași cană buruiana -

Primiți-mă, de vatră alătura, măcar,
că n-am atita glie să fie și a mea,
și-n patria cu macii mai colîndă
ca-ntr-o poveste acră: „eaua rea -

Primiți-mă-n tîrîmul vostru lin,
spice atit de palide sub cer,
cum palid sint, cum palidă e marea
cînd nu se mai arată cel mai singur.

Roata

Absurdă cit se poate în voia ei să meargă
sint roata unui car care aleargă.

Și roata care sint e-un fel de craniu,
un soare orb de-a dura prin noroi -
A fi o rotă cînd e-alt de straniu
s-alergi cu șansa clipei de apoi,

Sint cel menit să tragă adevărul,
sint roata ce se-nvîrte fără greș,
doar pulberea din urmă trage vîlul
peste candoarea florii de cîreș.

O, trece trenul Annei Karenina
și peste lumea toată ninge strîmb -
desigur, nu a noastră va fi vina
că stelele rodesc pe sub pămînt.

Sint roata nemiloasă, absurdă cit să meargă,
sint roata unui car care aleargă.

Vinătoare

Eu mai credeam că-i vară, dar s-au tras
pe neștiute, draperii de ceață,
și-acum îmi cad aripile prin toamnă
și-un lan de brumă mi-a-nflorit pe față,

și nu mai pot cînta, căci mă sfișie
lătratul ciinilor de vinătoare,
și ies la cîmp și-aud cum se strecoară
prin țava puștii cîntecul cel mare.

Dar tot mai sper să fie-o floare lungă
chitara asta neagră cu trîgaci -
O, nu-i destul pămînt să poată ține
cu rădăcini cu tot atîția maci.

ioana ieronim



Portret de fată

sinii ei locuiesc în unghiul moale al literei A
AB-BA

instrumente eoliene îi cîntă
la pură petrecere
a vremii

din mici balanțe picură eliziruri

o intimplare a celulelor
în chiar clipa aceasta
o luminează:
o amintire, gîndește ea

tineretea
mari pete de zăpadă
pe fața muntelui

Gradele de comparație

cu cit sint mai înguste coridoarele
pașii mai profund anonimi

pe lume se întimplă o primăvară
o vară o toamnă -
foamea invincibilă a semințel

prin vinele frumoselor automobile
aleargă, însuflețită, smoala

prin vinele zilei trifazice
zicnește metal înroșit

nici prin trupurile noastre
doar apă de trandafir

Închinare

de cînd o ții tu minte, ea este aceeași -
părul alb cîntînat pe sub basmou

fața slabă, arsă de soare
corpul subțire numai mușchi, în fiecare zi a
decolorată

a muncit cit un bărbat și o femeie la un loc
- la coasă, nici acum nu e vreunul
să o-ntreacă;

vindecă de gîlci și ruptoare tot salul,
le trosnește pulpele între degate
le trosnește oasele, cu drojdie de raclu
și a doua zi ôta bolnav pleacă din ogradă

limpede, ca renăscut;
iară face din iglîț colți la macatur
și țese în război

tot ea bale covarele lungi,
peurte cîte păcole au fost
și-ar mai putea să fie
ea plătete în mune. A răsărit alfabetă

o vezi cum se bucură, cu gingiile pline
de cînturi prin care

nepoțica de un an
își vîră pumnul și ride,
o vezi cu fata patetică și galosii șparți, cu
gleznel

goale pline de praf, dire cenușii pe
piciora în sus,

pișcată de toate gingăniile
zadarnic încerci să-i spui ceva despre tine,
după ani de nevedere

zadarnic tragi ambalajul frumos colorat
peste lucruri

ea te măsoară alffel
ea vede, fără cuvinte
cit ț-a fost dat
și cit ai risipit
ea simte binele și răul tău
cum tu poate niciodată, înecat fiind
în mărunțurile clipei

ea
te știe de copil
- e instanța la supremă
ea îți descifrează viața

orb, precis, cum ar apuca între palme
șalele fratelui bolnav

Ad libitum

în vreme ce ei, grup de turști
In muzeu

caută cu priviri fluide bijuteriile din
sarcofage de sticlă
și se mișcă brownian printre obiecte aseptice
fără a uita abia începutele idile

în vreme ce ea stă la masă în grădina
de vară
cu trei bărbați - și nu a îmbătrînit destul
pentru ei

și conversația
nu se leagă

iar Capodopera, conectată electric,
iese emite substanța intangibilă
după legile anului -
regele elementelor

în vreme ce a mașină de mare tonaj
retează trupul unui tînar
ca pe o ramură de mîceș, pentru un
ritual necunoscut
și amiază fixează în focul ei tabloul
acesta

dintr-un milion de altele

în vreme ce el își privește propriul copil
cum ar privi discul enigmatic al soarelui
printr-un

ciob de sticlă afumat

în vreme ce femeie frumoasă și singură
deretică apartamente de bărbați singuri
iar calculul probabilității își atolează
banalele soluții

înțelege că aici a pătruns
graba, efemeră,
cultura de spori verzi uginii
pe obrazul Madonnei

(și singurul tău instrument de măsură -
o riglă ruptă)

dar de nu ar fi
nici nu s-ar povesti

Regula și surpriza

imemorialului, revendicîndu-se însă, fără ostentație, la categoria hybrid-ului.

Desigur, acest mod de a concepe expresia, poate fi considerat a fi de sorginte suprarealistă. Dacă ținem cu orice pret la definiții putem chiar folosi termenul, fără a pierde însă din vedere faptul că invenția lui Mihai Vulcanescu nu deplasează decît accentele și nu alterează înțelesul global al simbolistici compoziției. Tentativa de definire a poeticii proprii dintr-o atare perspectivă, le găsim și în decorația unor ceramici prezente în această expoziție. Ele dau însă doar o

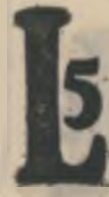
vagă idee despre ceea ce se află pe zidurile lăcașurilor din acea Toscană binecuvîntată cu arta atitor și atitor genii.

Accentuarea valorilor simbolice ale imaginii este evidentă și în pictura de șevalet a lui Vulcanescu. Multe din lucrări sînt rezultatul unei observări directe a naturii și pentru a le da o potențialitate explozivă artistul insistă asupra unor aspecte locale, de tonalitate. De cele mai multe ori culorile sale sînt crude, au un soțat aer fov. Dar muzicalitatea compoziției rămîne nealterată; ea soliciță intrarea în ritmurile sale a privirii spectatorului care nu poate să nu noteze trimiterile culturale evidente. Lucrările au însă doza lor de irealitate în această pictură unde artistul încearcă să imagineze spectacole posibile, știind prea bine că arta înseamnă în același timp regulă și surpriză. Acest din urmă factor este însă prevalent. Sint efectiv în această expoziție pinze și lucrări de grafică unde improviză de vine spectacol, fără a se cădea în grauit. De această tentație Vulcanescu se fereste constant, în ciuda naturii sale explozive. Precum un virtuos ce pleacă de la o partitură binecunoscută pentru a ajunge la efecte neașteptate, Vulcanescu transformă teme cunoscute într-o modalitate ades surprinzătoare. Le încarcă de o umanitate ciudată, precum în aceste splendide compoziții unde plecînd de la stampele de epocă efectuează o mutație radicală a sensurilor prin surprapnera de elemente ce fac parte din alt orizont de referință decît acela impus de context. Ne aflăm, desigur, în fața unui artist poli-valent care folosește cu dezinvoluntă elemente internaționalizate de limbaj ale artei, topindu-le în rețorțele unei sensibilități acute și selective, care lasă să lasă în evidență, aproape cu ostentație, factorii de nouitate. Dacă ar fi numai pentru acest fapt ar trebui să conchidem că Vulcanescu este un artist de prim ordin, care a îmbogățit arta noastră cu o experiență extrem de interesantă, rezultată din acele interferențe și dezvoltări creatoare ce contribuie la aprofundarea raporturilor între culturi.



Desen de Mihai Vulcanescu

Grigore Arbore



IOAN FLORA

In stare poetica se contureaza in deplina liniste / Inaintea auzit este ingaduita de inapoierea / Fild indiciu de depasire a morții.



Nu mai un poet adevărat poate spune despre sine aceste buirtoare cuvinte: poezia ca depășire a morții, născută în zona inaccesibilă deocamdată. Este nevoie de veghe, de o prezență înaintare în urma isihiei, a liniștirii sufletului pentru a trece dincolo de tărâmul morții.

La treizeci și unu de ani, Ioan Flora, poetul din Banatul iugoslav începe să spună ceva esențial în limba română maternă pe care o stăpânește deplin. Două din cărțile lui pe care ni le-a dăruit pregătesc acest zădărnice de ieșire din tenebre și întimplător, de distanțare de poezia tinereții, fie ea prin Rimbaud oricât de însemnată, întru rostirea precisă prin delimitare a adevărului omului.

Creșterea la măsura sa reală Ioan Flora o poate săvârși de acum încolo nu prin extindere a stărilor, prin sesizarea lumii, ci a inimii, a fapturii lăuntrice prin acea pază a minții de care vorbește cei vechi pentru a sesiza armonia cosmosului interiorizat, în vederea transfigurării. Asta i-o doresc frățește, din inimă. Traducerile sale din Vasko Popa în românește mă fac să cred că Ioan Flora ne va da o versiune completă a poeziei acestuia, de mult dorită în limba din care se trage marea poet iugoslav. Editura „Univers” o așteaptă după cite știu.

Ioan Alexandru

Pregătiri pentru schițarea primelor zece versuri

- 1) Cărbăiești prin dosare, apuci noile de mers
2) Te copiezi pe curat, stabilești caracterul de literă, verifici încă o dată datele.
3) Începi brus, fără gânduri ascunse.
4) Preferi enumerările.
5) Anecdoticul.
6) Te pierzi în dulcagării.
7) Ai toate sansele să faci o cronică mediocră.
8) Manuscrisul îl depui într-un dosar consacrat.
Ii vei relua peste zece sau mai mulți ani.

Istoria farmaciei

Borcane farmaceutice cu siglatura in stil empire și semne alchimice, moare de bronz, borcane de porțelan (tronconice), pentru păstrarea siropurilor, flacoane de sticlă, balanțe, moare de agat, principiul similitudinii, principiul diluției, prietenii mei sibieni.

Intrier clipa privese marea. Aș putea vorbi de un fel de cimitir marin. De meduze și-un aer gelatinos. Istoria farmaciei o leg de numele lui Mircea și al lui Vasile.

Venus din Milo

Prețioșii de romani, prețioșii de greci: brațoi verde, porfir, albastru, marmora și purpură. Replici antice la originale atribuite lui Fidias și Polictet. Silene beată, Amazoană rănită, Prinț barbar prizonier, Eros Borgheze.

Lumina caldă prost, mihi zic. Venus calcă cu piciorul sting înainte. Trapul ei e-un arc încordat. Încerc să-mi imaginez poziția miinilor. Nu cred frunze de măslin să fi ținut între degete. Mei degrabă o spadă ascuțită de treizeci de centimetri.

Cavaleria roșie în galop

Incă înainte de a se crăpa de zău, cavaleria roșie se-astinge în galop, de la dreapta la stânga și nicidecum invers. Flamuri, tot roșii, în poziție oblică, douăsprezece formații de cite patru cai și tot alțița călăreși.

De la jumătate de noș, din a amăneste de niște simpatie balcanice: negru și roșu, ocră și verde umbră și alb și iarăși roșu și-un marmuriu de-a zice că rage.

Suprematismul anilor șaispezece, lini spun, arhaisme și cosmogonii pătrăște. Cavaleria roșie înaintează și taie cerul de pișă, hotărât lucru, de la stînga la dreapta.

Planeta nefastă

Lipsa de perspectivă nu este o carieră. Hans Magnus Enzensberger
Vai, ce calamitate! Ce apropiat sfârșit de lume! Nu mai poți răzbate de atita scribi, Dă să se-nțeleagă o inscripție babiloniană de acum citeva mii de ani. Temele poetice sint umegate și consumate de-a binelea.

Iată la ce duce progresul comunității umane! Ce unelitate, ce joscnicie, ce vară nefastă! Vai, ce calamitate și-această planetă a noastră: singură și clocotindă, melancolică, furioasă, mecanizată, ridicolă fără ompiagi, fără vreme de dezvoltare, fără un program comun de dezvoltare numai beton și ghișee

și cincizeci de mii de morți subnutriți la minut, epuizând pină la sînge temele poetice. Ce trădare, ce criză de clar de lună, ce criză de parfumuri și inimi moarte, de inserări, de insomnii, de nobilitate, de tulșuri de sic și scoruș, de iubire, de metafizică, de neant, de seri dansante, de mășți, de sărutări de miini, de sînge albastru, de patimă și curaj, de cer, de aer, de lichioruri și candelabre, vai, ce unelire, ce joscnicie!

Versurile ni se lipeșe de cerul negru al gurii și ce mai bandajăm atunci această cea mai frumoasă dintre lumile posibile, cu cite perechi de mănăși apucăm piatra galbuiu

și inscripția în couză și la ce oră a ceaiului cade-se s-o postăm în fața Universității, la ce oră s-o prindem în cuie de scoarța galaxiilor, ce pe-un scitigat, ca pe-o banderolă albastră?

Ce mai calamitate și-această planetă a noastră: cincizeci de mii de morți subnutriți la minut și, mai ales, epuizarea pină la sînge a temelor poetice.

Venera lui Mihail Larionov

Galben și ocră. Intr-o zambila (comună) și un inger sters, o tremurând inscripție barocă. Sus, în dreapta, picioarele, gâmbii și crutele, ale Venerei, tîind căerșafuri apretate. În partea de jos, pină și Vasili, cu litere roșii, MIHAIL și 1912 Goda. Ingreștirez toate acestea din mers. N-am timp de reflecții.

Toamna lui Mihail Larionov

Ce toamnă albastră, doamnă, ce toamnă și ce albastră!

Omul și femeia în inima cerului, în fundătura ochiului întors în sine, omul și femeia plutind peste riuri de slove, peste această inscripție care, bănuiesc, vorbește de curățenia cămii și de providență.

Ce toamnă albastră, doamnă, pină și Marc se cutremură de atita limpezime, și-și, într-adevăr, a atit de albastră toamnă afară înci nu mai distingi acei literaturizați inecați pe de Sena.

TITULESCU ȘI CONȘTIINȚA EUROPEI (II)

Cassandra prezice, dar nimeni n-o crede...

La 80 de ani, în plină senectute, virstă a carei își păstrează nealterată memoria, Ionica aceasta cu trupul mic și de bătrînețe înaltă o fascinantă forță de atracție. Era „Cassandra”, Genevieve Tabouis, reporter și comentator politic de-a lungul unei jumătăți de veac a felului de Egon Erwin Kisch feminin, care n-a făcut salturi la antipodii Terrei, dar a avut sansa de a cunoaște îndesaprobele antipodii lumii politice europene și americane, începînd cu prezența ei la semnarea Tratatului de la Versailles, și pînă în zilele noastre. Fusese prietena și admiratoarea lui Nicolae Titulescu, fată de care profesa un adevărat cult. Ultima pară, am întîlnit-o la Paris, în toamna lui 1973, în o recepție dată cu ocazia plecării definitive a unui contract de breaslă din postul de corespondent special acreditat în Franța. Și atunci, ca și la întîlnirile noastre anterioare de-a lungul unui deceniu, am vorbit cu ea despre Titulescu. Era terea ei favorită de discuție cu orice român pe care îl întâlnea.

Lumea presei de acum o jumătate de veac o poreclea „Cassandra”, după numele printesei troiene, fiica lui Priam, înestrată de harul profetiei, dar blestemată de același zeu ca nimeni să n-o creadă, oricît de exacte ar fi fost prezicerile ei... Cassandra din „Iliada” lui Homer le vestise zadarnic troienilor războiul ce avea să le nimicească cetatea, dar nimeni n-o crezuse. Cassandra — Tabouis prezese Europei efectele leprilor bune, care avea s-o contamineze desmembrînd-i natura, dar oamenii acelei vremi trăiau euforia unui pacifism pasiv, nesocotind primejdiele ce se acumulaseră deasupra continentului nostru și a lumii întregi prin capitulările succesive în fața santajului și a agresi-

văzut de Ioan Grigorescu

cind aerul în jurul lui, gresite. Era fragil, mereu înfrigurat, avînd groaze de curent, de inepie care veneau pînă la urechi, pînă la creșt. Cred că avea o permanentă stare subfebrilă, nu era ceea ce am numi un „incendiar” cu temperament coleric. Îngrozirea ideea morții dar nu era un fricos. N-am văzut om pentru care moartea să fie o mai brută contrazicere a spiritului. Curteanu, pe citele uluitoare, pe care o făcuse apreciat și iubit de marile personalități ale epocii lui pe care le cucerea făcîndu-le să trădeze cu el de egal la egal, indiferent de reprezentanța și puterea țării pe care aceștia o reprezentau. „Ce om umil!” — Și chiar dacă ar fi Herriot: Acest ministru al unei țări mici face politică în stil mare... În politica externă e imbarcat pe o luntrosoară farabot, pe care o conduce ca pe un adevărat paracobot! Pacat că în politica internă stă cărăie, de o scîndură putrezită, cărăie, pînă la urmă, îl dă o stabilitate de stîncă. Un om cu adevărat umil!” — Și să știți, mon cher, eu am cunoscut toată lumea marilor politici, Titulescu era înegalabil!

Genevieve Tabouis l-a întîlnit pe Titulescu de nenunțate ori, din 1920 — cînd acesta venise la Paris ca prim-delegat la Conferința de pace deschisă în 1919 —, pînă în 1941. Douăzeci de ani de amicitie. „Îmi amintesc — spunea ea — de ziua de 6 mai 1933, cînd Titulescu a revenit la Paris pentru o confruntare cu Paul Boncour. De astă dată era tumultuos, frenetic, așa spune chiar cuprins de o teribilă furie, deoarec Franța refuza să-și admită imediată ascensiuni fasciste, lăsînd să se înțeleagă că era gata să sacrifice alianțele cu țările care înghetaseră „Mica Înțelegere”, socotită la Liga Națiunilor drept o mare inovație internațională a momentului. Titulescu devenise un monstru sacru al politicii vremii. Atunci, cu gura deschisă, stentor, l-am văzut cu adevărat furios, dar nu mai puțin metodic în acțiune, lucid, zădărnice de întodeauna pe toți cei ce îl ascultau, discipul, copilul. Forta lui era generată de spirit și de rațiune, răscolind prin judecățile lui aparent paradoxale, bazate însoți pe texte, pe citate uluitoare, pe exemple de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi prietenii mai loiali și mai curajoși în lumea largă, să rămînem singuri nu ne vom inclina în fața deciziilor caritate! Am mișunea să vă previn în mod caritabil că revizuirea tratatelor va aduce războiul!”. La palatul Bourbon dictaturile încep să facă o impresie adîncă în cerurile bulzate, de unde l-a condus la București pentru o exemplă de viață. L-am auzit spunînd-i atunci lui Herriot: „Dacă Franța renunță la sînta ei misiune de protecție a micilor puteri, ne vom lipsi de ea! Nu sintem pînă într-atîtă pierăși de zel, încît să nu putem găsi